

Sygn. akt I ACa 438/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess (spr.) SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	st.sekr.sądowy Barbara Piaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa B. C. i małoletniego M. C.

przeciwko Grupie (...) S.A. w K.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej A. C.

o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powodów od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 2 stycznia 2013 r. sygn. akt VII GC 102/12

1. zmienia zaskarżony wyrok przez nadanie mu brzmienia:

„I. uchyla uchwałę nr 3/03/2012 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki pod firmą Grupa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. podjętą w dniu 31 marca 2012r. w części to jest ponad kwotę 3.615.393,96zł (trzy miliony sześćset piętnaście tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt trzy złote i dziewięćdziesiąt sześć groszy);

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.000zł (jeden tysiąc złotych) tytułem zwrotu części kosztów procesu, a w pozostałym zakresie koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi;

IV. oddala wniosek interwenienta ubocznego o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.”

2. oddala apelację w pozostałym zakresie

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.000zł (jeden tysiąc złotych) tytułem zwrotu części kosztów postępowania apelacyjnego, a w pozostałym zakresie koszty postępowania apelacyjnego pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 27.04.2012 r. powódka B. C. i małoletni M. C. (1) reprezentowany przez przedstawiciela ustawowego B. C. domagali się uchylecia uchwały nr (...) w sprawie podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy podjętej na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Grupa (...) z/s w K. w dniu 31.03.2012 r.

Uzasadniając żądanie pozwu powodowi wskazali, że uchwała wyłączająca zysk za 2011 r. od podziału między akcjonariuszy ma na celu pokrzywdzenie powodów jako akcjonariuszy i jest sprzeczna z dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 422 k.s.h.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa wobec braku uzasadnionych pozwem do uchylenia skarżonej uchwały.

Do sporu w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej przystąpił akcjonariusz A. C. domagając się oddalenia powództwa.

Sąd Okręgowy w Kielcach zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 stycznia 2013 r. sygn. akt VII GC 102/12 oddalił powództwo i zasądził od B. C. i M. C. solidarnie na rzecz Grupy (...) Spółki Akcyjnej w K. kwotę 1097 zł a na rzecz A. C. kwotę 400 zł tytułem kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne:

Powodowie są akcjonariuszami spółki akcyjnej Grupa (...) z/s w K.. Akcje te w wysokości 49 % objęli w wyniku spadkobrania. Interwenient uboczny po stronie pozwanej A. C. posiada 51 % akcji tej spółki.

W dniu 31.03.2012 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki, na którym podjęto m.in. uchwałę nr (...) w sprawie podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy postanawiając nie wypłacać dywidendy za rok obrotowy od 1.10.2010 r. do 30.09.2011 r. i przeznaczyć zysk bilansowy za ten okres w kwocie 7.230.787,92 zł na kapitał zapasowy. Za uchwałą oddano 25500000 głosów (51 % kapitału zakładowego), przeciw było 24500000 głosów (49 % kapitału zakładowego). Reprezentujący powodów na Zgromadzeniu W. R. wniósł sprzeciw od powyższej uchwały i oświadczył, że głosował przeciwko niej co znalazło odzwierciedlenie w protokole ze zgromadzenia.

Po raz ostatni wypracowany przez spółkę zysk został przeznaczony do podziału między akcjonariuszy w 2007 r. W latach 2008 - 2011 r. cały wypracowany zysk netto spółka przeznaczyła na kapitał zapasowy w łącznej wysokości 16.113.829,60 zł. Na dzień 30.09.2011 r. spółka dysponowała środkami pieniężnymi w kwocie 20.247.558,52 zł. Kapitał zapasowy na ten dzień wynosił 44.659.545,83 zł. (dowód: opinia biegłego sądowego W. W.).

W dniu 9.12.11 r. spółka zawarła z (...) Bank (...) S.A. umowę o limit wierzytelności w wysokości górnej kwot 27.000.000 zł, w tym kredyt na rachunku bieżącym do 6.000.000 zł, kredyt rewalwingowy 1 i 2 do kwoty łącznie 21.000.000 zł na okres do 30.09.12 r. Zabezpieczeniem spłaty limitu był zastaw rejestrowy na zapasach papieru, podręcznikach szkolnych i zeszytach metodycznych oraz półproduktach, produktach w toku i towarach do wysokości min. 2.000.000 zł. oraz globalna cesja należności od dłużników kredytobiorcy. W umowie tej spółka zobowiązała się do niewypłacenia dywidendy bez zgody Banku. Po podjęciu skarżonej uchwały spółka złożyła do banku prośbę o wyrażenie zgody na wypłacenie dywidendy w kwocie 7.230.787,92 zł, jednakże bank takiej zgody nie udzielił.

Spółka zakupiła udziały w (...) Przedsiębiorstwie (...) za kwotę 2.525.796 zł. w listopadzie 2011 r. Interwenient uboczny A. C. jest przewodniczącym Rady Nadzorczej i pobiera z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 20.000 zł brutto.

Pozwana spółka realizuje szereg projektów na rynku wydawniczym w ramach swojego głównego profilu działalności i angażuje w te projekty środki finansowe.

Mając na uwadze powyższy stan faktyczny Sad Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jest nieuzasadnione. Powodowie nie wykazali aby uchwała miała na celu pokrzywdzenie ich jako akcjonariuszy i godziła w dobre obyczaje, w rozumieniu art. 422 k.s.h. Nie ulega wątpliwości, że decyzja o przeznaczeniu zysku rocznego na cele związane z działalnością spółki i dalszym jej rozwoju, która wyłącza prawo do dywidendy, powinna uwzględniać między innymi cel jej działalności, konieczne do jego realizacji i dalszego rozwoju przedsięwzięcia oraz uwarunkowania rynkowe ale także i to, że udział w wypracowanym zysku jest jedynym z najważniejszych uprawnień akcjonariusza właściwe rozważenie tych interesów decyduje o pozytywnej ocenie uchwały zgromadzenia akcjonariuszy. Nie można bowiem akceptować sytuacji, że uchwała narusza równouprawnienie akcjonariuszy bądź w inny sposób ich krzywdzi. (por. art. 20 k.s.h.). Ocena czy interesy akcjonariusza zostały naruszone lub zagrożone dokonywana musi być z uwzględnieniem wszystkich tych okoliczności, które są związane z podjęciem uchwały.

Naruszenie dobrych obyczajów, jako przyczyna podjęcia uchwały o treści jak pozew objęte związane jest z aspektem moralnym i rozpatrywane może być w kategorii niegodziwości zachowań oraz naganności zamierzonych celów w działalności gospodarczej.

Jednocześnie nie można tracić z pola widzenia roli uchwał akcjonariuszy dla prawidłowego funkcjonowania spółki i realizowania przez nią długofalowych celów określonych w interesie wszystkich akcjonariuszy. Właściwy zaś w spółce akcyjnej prymat kapitału nad elementem osobowym oznacza, że w razie konfliktu interesów nadrzędny jest interes spółki wobec interesów akcjonariuszy w tym mniejszościowych.

W przypadku objętym sporem zaskarżona uchwała w jednakowym stopniu odnosi skutek wobec wszystkich akcjonariuszy a więc nie narusza zasady jednakowego ich traktowania w rozumieniu art. 20 k.s.h. Swoje pokrzywdzenie powodowie upatrują w tym, że między akcjonariuszami istnieje wieloletni konflikt po śmierci akcjonariusza M. C., którego spadkobiercami są powodowie i dlatego większościowy akcjonariusz, jak twierdzą powodowie, interwenient uboczny A. C. podejmuje działania mające na celu zmniejszenie majątku po zmarłym. Ten zarzut w okolicznościach niniejszej sprawy nie potwierdził się. Stosunki rodzinne między akcjonariuszami, nawet noszące znamiona konfliktu, nie mogą stanowić podstawy do uchylania uchwał o charakterze ekonomicznych decyzji mających znaczenie dla bytu spółki.

Sytuacja ekonomiczna spółki jest bardzo dobra, corocznie osiąga ona zysk, który ją ekonomicznie umacnia. Z opinii biegłego sądowego wynika, że wszelkie działania zarządu spółki zmierzają do zwiększenia jej rentowności i umocnienia pozycji na rynku wydawniczym, co było możliwe dzięki zaangażowaniu kapitału pochodzącego z zatrzymanych zysków. Takie działanie należy uznać za racjonalne i zgodne z interesem spółki. Powodowie nie wykazali aby uchwała była jedynie formalnym zabiegiem sprzecznym z art. 422 k.s.h. i aby chodziło o umyślne działanie na szkodę akcjonariuszy i cel takiego krzywdzącego działania istniał w czasie jej podejmowania i jej wykonanie doprowadzi do pokrzywdzenia lub naruszenia zasady równouprawnienia.

Skarżący wskazując na naruszenie dobrych obyczajów zdają się zapominać o dekonjunkturze w branży wydawniczej spowodowanej wprowadzeniem rządowego programu Ministerstwa Edukacji określonego mianem „cyfryzacji szkoły”. Zmiany na rynku edukacyjnym powodują konieczność dostosowywania do tych zmian oferowanych następnie publikacji podręczników szkolnych, prowadzenie rozległego marketingu przy zaostrzającej się konkurencji na rynku w tym obszarze działalności co wymaga dużych nakładów finansowych. W związku z tym brak jest podstaw do postawienia zarzutu, że uwarunkowania zawarte w kredycie bankowym w zakresie wyrażania zgody przez bank na wypłatę dywidendy były powodowane jedynie tym aby uzasadnić decyzję wyrażoną zaskarżoną uchwałą.

Nie jest także godzeniem w dobre obyczaje to, że spółka kupiła udziały w spółce (...) branży budowlanej zamiast wypłacić dywidendę. Zważywszy na sytuację na rynku wydawniczym nie jest niczym zadziwiającym to, że spółka korzysta z możliwości inwestowania także w inny profil działalności gospodarczej.

Poza sporem jest, że powódka nigdy nie starała się o pełnienie funkcji w organach spółki tj. w zarządzie za co przysługuje wynagrodzenie, o którym decyduje Rada Nadzorcza. Nie ma zatem podstaw by stwierdzić, że A. C. - jako akcjonariusz większościowy i Prezes Rady Nadzorczej dąży do zapewnienia wyłącznie sobie czy też powiązanim z nim rodzinie pracownikom oraz członkom zarządu korzyści z dobrej sytuacji ekonomicznej sporu.

Powodowie zaskarżyli wyrok w całości, zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powodowie na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki pod firmą Grupa (...) S.A. z siedzibą w K. jakie odbyło się w dniu 31 marca 2012 roku reprezentowani byli przez p. W. R., w sytuacji gdy pełnomocnikiem powodów na Zwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki pod firmą Grupa (...) S.A. z siedzibą w K. była inna osoba oraz pominięciu następujących okoliczności: faktu udzielenia przez pozwaną spółkę w roku 2010 pożyczek pieniężnych w wysokości 7.198.968,91 zł, a w tym pożyczki w kwocie 6.184.750,02 zł na rzecz osób fizycznych nie związanych z pozwaną spółką, faktu otrzymywania przez wspólnika p.A. C. stałego wynagrodzenia za przewodniczenie Radzie Nadzorczej pozwanej spółki oraz jego uczestnictwa w spółkach powiązanych z pozwaną spółką, braku elementarnej wiedzy Prezesa Zarządu pozwanej spółki nt uzasadnienia finansowego nabycia udziałów spółki (...) Sp. z o.o. oraz sposobu zapewnienia sobie wpływu na działalność tej spółki, oraz faktu sponsorowania przez pozwaną spółkę klubów sportowych.

2. naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, tj. art. 233 § 1 i art. 316 k.p.c. - polegające na dowolnej ocenie dowodów oraz braku wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego, a tym samym przekroczeniu granic swobodnej oceny dowodów i poczynieniu przez Sąd Okręgowy dowolnych, sprzecznych z materiałem dowodowym oraz zasadami doświadczenia życiowego ustaleń, iż;

a. powodowie swoje pokrzywdzenie upatrują w tym, że między akcjonariuszami istnieje wieloletni spór, w sytuacji gdy powodowie wskazują, iż ich pokrzywdzenie polega na pozbawieniu ich do korzystania z dywidendy z pozwanej spółki;

b. zakup przez pozwaną spółkę udziałów w spółce pod firmą (...). z o. o z siedzibą w K. nie godzi w dobre obyczaje, w sytuacji gdy dopuszczone i przeprowadzone dowody, a w szczególności dowód z opinii biegłego sądowego, dowód z opinii uzupełniającej biegłego sądowego, zeznania świadka p. W. R. oraz zeznania powódki potwierdzają, iż zakup ten podyktowany był tylko i wyłącznie osobistymi celami p. A. C..

3. naruszenie przepisów prawa materialnego to jest:

a. art. 422 k.s.h. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie i w wyniku tego przyjęcie, iż nie zachodzą podstawy do uchylecia uchwały Nr 3/03/2012 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia spółki pod firmą Grupa (...) S.A. z siedzibą w K., w sprawie sposobu podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy oraz

b. art. 64 i 72 Konstytucji RP poprzez ich niezastosowanie przy ocenie stanu faktycznego sprawy niniejszej.

Wskazując na powyższe powodowie wniesli o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie zgodnie z żądaniem pozwu oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych, za obie instancje,

ewentualnie, o:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Storna pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Zarzuciła naruszenie art. 217 § 2 w zw. z art. 286 k.p.c. przez bezzasadne pominięcie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego i art. 233 § 1 k.p.c. przez niezasadne zaakceptowanie opinii biegłego, a także art. 161 k.p.c. przez bezpodstawne uznanie załącznika do protokołu rozprawy z dnia 19 grudnia 2012 r.

za spóźniony. Na wypadek uznania zasadności zarzutów apelacji wniosła o powołanie innego biegłego celem wydania opinii.

Ponadto zarzucono, że powództwo było niezasadne z braku legitymacji czynnej powodów, którzy nie spełnili przesłanki określonej w art. 422 § 2 pkt. 2 k.s.h. głosowania przeciwko uchwale. Sąd Okręgowy przyjął, że powodowie reprezentowani przez pełnomocnika na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy w dniu 31 marca 2012 r. głosowali przeciwko uchwale o przeznaczeniu zysku na kapitał zapasowy, a po podjęciu uchwały zażądali zaprotokołowania sprzeciwu. Do pozwu dołączony był akt notarialny zawierający protokół walnego zgromadzenia akcjonariuszy z załącznikiem - dokumentem pełnomocnictwa dla adwokata P. K.. Adwokat P. K. nie miał uprawnienia do wykonywania prawa głosu w imieniu powodów, ponieważ posiadał pełnomocnictwo wyłącznie do udziału w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy, bez umocowania do wykonywania prawa głosu. Przepisy art. 412 § 1 oraz art. 412¹ § i 2 k.s.h. rozróżniają uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy oraz do wykonywania prawa głosu, wychodząc z założenia, że uprawnienie do udziału w walnym zgromadzeniu nie wystarcza do realizacji prawa głosu. Pełnomocnik powodów nie miał uprawnienia do wykonywania prawa głosu, nie mógł głosować przeciw uchwale i żądać zaprotokołowania sprzeciwu (art. 425 § 1 k.s.h. w zw. z art. 422 § 2 pkt. 2 k.s.h.). Gdy w art. 422 § 2 pkt. 2 k.s.h. mowa jest o głosowaniu przeciwko uchwale i żądaniu zaprotokołowania sprzeciwu, chodzić może o działania umocowanej do tego osoby. Reasumując, skoro pełnomocnik P. K. nie był umocowany do wykonywania prawa głosu, jego głosowanie przeciwko zaskarżonej uchwale i żądanie zaprotokołowania sprzeciwu nie może być zaliczone na rzecz powodów (art. 95 § 2 k.c.), którzy z tej przyczyny nie mają legitymacji czynnej.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Przedmiotem postępowania jest ustalenie, czy przedmiotowa uchwała nr 3/03/12 w sprawie podziału zysku netto za poprzedni rok obrotowy podjęta na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Grupa (...) z/s w K. w dniu 31.03.2012 r. jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i lub ma na celu pokrzywdzenie mniejszościowych akcjonariuszy w rozumieniu art. 422 k.s.h., albowiem w razie spełnienia którejkolwiek z tych przesłanek uchwała taka może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały.

Na wstępie jednak należy rozpoznać zasadność zgłoszonego w apelacji zarzutu braku legitymacji czynnej po stronie powodów. Zgodnie z § 2 cyt. wyż. przepisu prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia przysługuje m.in. akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Odnosząc się do zarzutu apelacji, że pełnomocnik powodów nie miał uprawnienia do wykonywania prawa głosu, należy przytoczyć treść art. 412 k.s.h., zgodnie z którym akcjonariusze mogą uczestniczyć w walnym zgromadzeniu osobiście lub przez przedstawiciela. Osobiście lub przez pełnomocnika mogą również wykonywać prawo głosu. Należy więc odróżnić uczestniczenie w walnym zgromadzeniu od głosowania. Przy pewnych sporach doktrynalnych w okresie wcześniejszym, czy upoważnienie do uczestniczenia obejmuje również prawo głosu, należy podkreślić, że po nowelizacji art. 422 k.s.h., która weszła w życie z dniem 1.01.2012 r., zgodnie z § 3 tego przepisu pełnomocnik wykonuje wszystkie uprawnienia akcjonariusza na walnym zgromadzeniu, chyba że co innego wynika z treści pełnomocnictwa. W realiach niniejszego stanu faktycznego powodowie w dniu 28 marca 2012 r. udzielili pełnomocnictwa adw. P. K. do udziału w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Grupa (...) z/s w K. w dniu 31.03.2012 r. W treści pełnomocnictwa nie zastrzeżono żadnych ograniczeń dla pełnomocnika (k. 22). W tej sytuacji zgodnie z § 3 art. 422 k.s.h. pełnomocnictwo obejmuje również prawo głosu. Tak więc zarzut braku legitymacji czynnej powodów okazał się bezzasadny.

Przechodząc do oceny zasadności zarzutów prawa procesowego należy stwierdzić, że zarzuty te okazały się zasadne co do pominięcia w ustaleniach faktycznych okoliczności istotnych, to jest faktu udzielenia przez pozwaną spółkę w roku 2010 pożyczek pieniężnych w wysokości 7.198.968,91 zł, a w tym pożyczki w kwocie 6.184.750,02 zł na rzecz osób fizycznych nie związanych z pozwaną spółką, faktu otrzymywania przez współnika p. A. C. (1) stałego wynagrodzenia za przewodniczenie Radzie Nadzorczej pozwanej spółki oraz jego uczestnictwa w spółkach powiązanych z pozwaną spółką. Zasadnie też powodowie zarzucają, że wbrew ustaleniom Sądu swoje pokrzywdzenie nie upatrują w tym, że

między akcjonariuszami istnieje wieloletni spór, lecz w tym - co wykazują w toku procesu - to jest, iż ich pokrzywdzenie polega na pozbawieniu ich do korzystania z dywidendy z pozwanej spółki.

Przechodząc do oceny zarzutów prawa materialnego w zakresie wykładni normy art. 422 k.s.h. należy przytoczyć pogląd prawny wyrażony w tym zakresie przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 maja 2010 r., II CSK 564/09, LEX nr 1131322: 1. Jakkolwiek decyzja o przeznaczeniu zysku na inne cele niż wypłata dywidendy pozostaje zasadniczo w sferze dyskrecjonalnej władzy walnego zgromadzenia akcjonariuszy (art. 347 § 1 k.s.h.), to jednak skorzystanie z tego uprawnienia w konkretnym przypadku może podlegać kontroli sądu w następstwie wniesienia powództwa - na podstawie art. 422 § 1 k.s.h. - o uchylenie podjętej w tym przedmiocie uchwały.; 3. Uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy może być uznana za krzywdzącą akcjonariusza zarówno wówczas, gdy cel pokrzywdzenia przyświecał podejmowaniu uchwały, jak i wtedy, gdy treść uchwały spowodowała, że jej wykonanie doprowadziło do pokrzywdzenia akcjonariusza.

Z uwagi na podstawowy charakter przysługującego akcjonariuszom prawa do partycypacji w nadwyżce bilansowej istotne problemy praktyczne powoduje kwestia dopuszczalności uznania uchwały walnego zgromadzenia za mającą na celu pokrzywdzenie wspólnika, mocą której dochodzi do wyłączenia zysku od podziału między uczestników spółki i przekazania go na zasilenie kapitału zapasowego spółki. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 lipca 2009 r. (II CSK 91/09) zajął się powołaną kwestią, dokonując jednocześnie oceny relacji pomiędzy interesem spółki a koniecznością uwzględnienia w toku jej funkcjonowania interesu zaangażowanego w nią akcjonariuszy. Uchwała o podziale zysku w spółce z o.o., której mocą przeznaczono prawie cały zysk na kapitał zapasowy, podjęta w spółce prężnie działającej, może zostać uznana za mającą na celu pokrzywdzenie wspólnika. Glosa 2010/3/14. LEX 590308.

W ocenie Sądu Apelacyjnego jeżeli dochodzi do braku wypłaty dywidendy przez dłuższy okres czasu głosami akcjonariusza większościowego, gdy nie wymaga tego trudna sytuacja ekonomiczna spółki, to już to samo w sobie narusza dobre obyczaje. Zdaniem Sądu Apelacyjnego pozwana w toku sporu nie wykazała, że do jej prawidłowego rozwoju konieczne jest przeznaczenie niemal całego zysku na kapitał zapasowy. Nie potrzeba żadnej specjalistycznej wiedzy, by stwierdzić, że angażowanie 100% zysku prężnie działającej spółki na kapitał zapasowy nie jest konieczne oraz, że wypłata co najmniej części wypracowanego zysku stanowiłaby zagrożenie dla jej bytu finansowego w sytuacji, gdy w latach 2008 - 2011 r. cały wypracowany zysk netto spółka przeznaczyła na kapitał zapasowy w łącznej wysokości 16.113.829,60 zł, a na dzień 30.09.2011 r. spółka dysponowała środkami pieniężnymi w kwocie 20.247.558,52 zł, zaś kapitał zapasowy na ten dzień wynosił 44.659.545,83 zł. Ponadto, co należy podkreślić, okolicznością niesporną był fakt bardzo dobrej kondycji finansowej spółki, co jednoznacznie znajduje też potwierdzenie w opinii biegłego.

Wprawdzie Sąd Okręgowy słusznie przyjął, że zaskarżona uchwała w jednakowym stopniu odnosi skutek wobec wszystkich akcjonariuszy, jednakże należało się skoncentrować na faktycznej sytuacji i roli wszystkich akcjonariuszy i za punkt wyjścia przyjąć fakt, iż większościowy akcjonariusz jest zatrudniony w pozwanej Spółce (Radzie Nadzorczej), natomiast powodowie posiadają jedynie status akcjonariuszy, skutkiem czego ich dochód jaki czerpie ze swoich akcji sprowadza się wyłącznie do dywidendy, o której wysokości decyduje jedynie akcjonariusz większościowy, a wpływ powodów na treść podejmowanych uchwał jest iluzoryczny. A. C. jest przewodniczącym Rady Nadzorczej i pobiera z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie 20 000 zł brutto, które ostatnio nawet uległo podwyższeniu. Natomiast dla powodów pozostaje jedynie ewentualne uchwalenie dywidendy. W tej sytuacji corocznie dywidenda może stanowić dla akcjonariusza większościowego jedynie dodatkowe wynagrodzenie, zaś dla powodów jedyny dochód, zatem sytuacja powodów jest zdecydowanie gorsza.

W tym kontekście nie można zgodzić się z poglądem wyrażonym przez Sąd I instancji, że w spółce akcyjnej prymat kapitału nad elementem osobowym oznacza, że w razie konfliktu interesów nadrzędny jest interes spółki wobec interesów akcjonariuszy w tym mniejszościowych, a to na poparcie zasadności wydanego w sprawie wyroku w realiach niniejszego stanu faktycznego.

Dodatkowo należy zauważyć, że w 2010 r. pozwana spółka udzielała pożyczek pieniężnych w wysokości 7.198.968,91 zł, a w tym pożyczki w kwocie 6.184.750,02 zł na rzecz osób fizycznych nie związanych z pozwaną spółką. Kwota ta jest

porównywalna z wysokością zysku bilansowego w kwocie 7.230.787,92 zł za przedmiotowy rok obrotowy od 1.10.2010 r. do 30.09.2011 r. przeznaczonego za ten okres w całości na kapitał zapasowy. W tym kontekście należy podkreślić, że udzielanie pożyczek nie jest co do zasady przedmiotem działania pozwanej spółki. Również nadmierną wagę przypisała Sąd I instancji do celowości rozszerzania zakresu działania spółki, pomijając nawet dyskusyjną celowość zakupu udziału tej konkretnej spółki (...), w związku z zarzutami dotyczącymi posiadania w tej spółce udziałów przez akcjonariusza większościowego.

O działaniu pozwanej spółki sprzecznie z dobrymi obyczajami świadczą też warunki umowy zawartej w dniu 9.12.11 r. przez spółkę z (...) Bank (...) S.A. o limit wierzytelności w wysokości górnej kwot 27. 000.000 zł, w tym kredyt na rachunku bieżącym do 6.000.000 zł, kredyt rewolwingowy 1 i 2 do kwoty łącznie 21.000.000 zł na okres do 30.09.12 r. W umowie tej spółka zobowiązała się do niewypłacenia dywidendy bez zgody Banku. Zobowiązanie takie spółka podjęła jeszcze przed podjęciem na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki Akcyjnej Grupa (...) z/ s w K. w dniu 31.03.2012 r. uchwały w przedmiocie wypłaty dewidendy, stawiając akcjonariuszy w trudnej sytuacji.

Reasumując zaskarżona uchwała jest nie tylko krzywdząca dla mniejszościowych akcjonariuszy, ale też jest sprzeczna z dobrymi obyczajami. Dla dokonanie takiej oceny nie jest konieczne, jak zarzuca to strona pozwana, dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego. Okoliczności wskazane powyżej, wystarczające do przyjęcia takiej oceny, co do zasady nie są kwestionowane przez strony. Niejako zasadność żądania powodów potwierdza fakt podniesiony przez powodów w piśmie z dnia 29.04.2013 r., podjęcia uchwały nr 01/04/2013 z dnia 4 kwietnia 2013 roku, przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Pozwanej, postanawiającej, że pozwana nie wypłaci dywidendy za rok obrotowy od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 września 2012 roku i przeznaczy zysk bilansowy netto za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 30 września 2012 roku w kwocie 5.395.276,58 zł. Fakt ten nie został zaprzeczony przez stronę pozwaną.

Dlatego też w ocenie Sądu Apelacyjnego żądanie powodów, co do zasady jest słuszne.

Natomiast uwzględniając w części argumenty strony pozwanej dotyczące wprowadzanego projektu Ministerstwa Edukacji określanego mianem „cyfryzacji szkoły”, za zasadne Sąd Apelacyjny uznał przeznaczenie z zysku bilansowego w kwocie 7.230.787,92 zł za przedmiotowy rok obrotowy od 1.10.2010 r. do 30.09.2011 r. połowy na kapitał zapasowy.

Dlatego też Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji na mocy art. 386 § 1 k.p.c., jak w pkt 2 sentencji art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 3 sentencji na mocy art. 100 k.p.c.